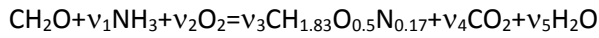

Pytania na egzamin dyplomowy
Biotechnologia
Specjalność: Inżynieria procesowa i bioprocessowa (CH/IP-DI)

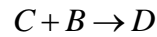
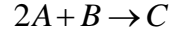
1. Czy na podstawie równania reakcji

można wyznaczyć:

- a) wszystkie brakujące współczynniki stechiometryczne ν_1 - ν_5
- b) tylko 4 współczynniki
- c) tylko 3 współczynniki

2. Które z równań prawidłowo opisuje kinetykę reakcji elementarnej złożonej

a) $\frac{dc_C}{dt} = k_1 c_A^2 c_B - k_1 c_C c_B$

b) $\frac{dc_C}{dt} = k_1 c_A^2 c_B + k_2 c_C c_B$

c) $\frac{dc_C}{dt} = k_1 c_A^2 c_B + k_2 c_D$

3. Czy w reakcji: $\text{C}_3\text{H}_6 + 9/2\text{O}_2 = 3\text{CO}_2 + 3\text{H}_2\text{O}$

- a) objętość mieszaniny gazowej rośnie
- b) objętość mieszaniny gazowej maleje
- c) objętość mieszaniny gazowej jest stała

4. Które z równań opisuje kinetykę eksponentyjnego wzrostu mikroorganizmów, gdzie c_x i c_s to stężenia biomasy i substratu, k , K , $r_{x\max}$ to stałe.

a) $\frac{dc_x}{dt} = k * c_x$

b) $\frac{dc_x}{dt} = c_x \frac{r_{x\max} c_s}{K + c_s}$

c) $\frac{dc_x}{dt} = c_x \frac{r_{x\max} c_s^n}{K + c_s^n}$

5. Które z równań może opisywać reakcję wzrostu biomasy z inhibicją substratem, gdzie c_x i c_s to stężenia biomasy i substratu, K_1 , K_2 , $r_{x\max}$ to stałe

a) $\frac{dc_x}{dt} = c_x \frac{r_{x\max} c_s}{K + c_s}$

b) $\frac{dc_x}{dt} = c_x \frac{r_{x\max} c_s^n}{K + c_s^n}$

c) $\frac{dc_x}{dt} = c_x \frac{r_{x\max} c_s}{K_1 + c_s + \frac{K_2}{c_s}}$

6. Ile wynosi bezwzględny stopień redukcji dla glukozy $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$:

- a) 12
- b) 24
- c) 6

7. Stan ustalony w reaktorze oznacza:

- a) stężenie i temperatura we wszystkich punktach reaktora są stałe

- b) reakcja osiągnęła stan równowagi
- c) stężenie i temperatura są stałe w czasie

8. Czy równanie

$$\frac{dc_x}{dt} = c_x \frac{r_{xmax} c_s}{K + c_s}$$

gdzie c_x i c_s to stężenia biomasy i substratu, K , r_{xmax} to stałe.

może opisywać bilans masy w bioreaktorze:

- a) rurowym
- b) okresowym
- c) zbiornikowym z idealnym wymieszaniem

9. Czy równanie

$$0 = w \frac{\partial c_x}{\partial x} + c_x \frac{r_{xmax} c_s}{K + c_s}$$

gdzie c_x i c_s to stężenia biomasy i substratu, K , r_{xmax} to stałe, w – prędkość

może opisywać bilans masy w bioreaktorze:

- a) rurowym o działaniu ciągłym
- b) rurowym o działaniu okresowym
- c) barbotażowym

10. Liczba Pecleta jest miarą:

- a) szybkości reakcji
- b) przemieszania wzdłużnego
- c) szybkości dyfuzji w porach fazy stałej

11. Liczba Damköhlera jest miarą:

- a. szybkości reakcji
- b. przemieszania wzdłużnego
- c. szybkości dyfuzji w porach fazy stałej

12. Kinetyka reakcji enzymatycznych wg Michaelisa-Menten zależy od stężenia:

- a) tylko substratu
- b) substratu i enzymu
- c) tylko enzymu

13. Czy prawo Hessa dotyczy:

- a) kinetyki reakcji
- b) entalpii reakcji
- c) równowagi reakcji

14. Proces syntezy pewnego związku opisany jest czterema reakcjami, w tym dwie są zależne. Ile należy wybrać składników kluczowych:

- a) 2
- b) 4
- c) 3

15. Czy zaletą reaktora fluidyzacyjnego z biomasa w fazie gazowej jest:

- a) szybkość wymiany masy
- b) stopień upakowania
- c) utrzymanie wilgotności gazu

16. Wskaż definicję procesu bioremediacji:

- a) Zespół zabiegów stymulujących charakterystyczne, dla określonego środowiska, mikroorganizmy, do usuwania chemicznych zanieczyszczeń (w tym metali ciężkich), głównie z gleby i wód gruntowych.
- b) Nauka o technologiach i technicznych sposobach wykorzystania mikroorganizmów w procesach usuwania chemicznych zanieczyszczeń (organicznych i nieorganicznych), głównie z gleby i wód gruntowych.

- c) Zastosowanie układów biologicznych w celu redukcji wielkości zanieczyszczenia powietrza, wody, gleby lub transformacji różnego rodzaju zanieczyszczeń w formy mniej szkodliwe.
- d) Technologia unieszkodliwiania zanieczyszczeń do poziomu stężeń dopuszczalnych według standardów i norm regulacyjnych obowiązujących w określonych krajach.

17. Zaznacz właściwy szereg technologii, które można zaliczyć do technologii bioremediacyjnych:

- a) Bioremediacja podstawowa, biostymulacja, bioaugmentacja.
- b) Biodegradacja rizofiltracja, biohydrometalurgia.
- c) Fitoremediacja, biohydrometalurgia, immobilizacja.
- d) Biosorpcja, , biohydrometalurgia, bioaugmentacja.

18. Z czego wynika toksyczność metali ciężkich?

- a) Stopnia skażenia środowiska.
- b) Roli biochemicznej, jaką spełniają w procesach metabolicznych.
- c) Stopnia wchłaniania i wydalania ich przez organizmy żywe.
- d) Wszystkie w/w odpowiedzi są poprawne

19. Jakie formy mikroorganizmów mogą być wykorzystywane w procesach biologicznego oczyszczania gruntów:

- a) Organizmy autochtoniczne i wyizolowane konsorcja bakteryjne
- b) Biopreparaty bakteryjne lub enzymatyczne.
- c) Organizmy modyfikowane genetycznie (GMO).
- d) Wszystkie w/w odpowiedzi są poprawne

20. Jakie procesy metaboliczne można zaliczyć do wewnątrzkomórkowego wiązania metali ciężkich?

- a) Biotransformacja, biosorpcja i pozakomórkowe wydzielanie substancji organicznych lub nieorganicznych.
- b) Biosorpcja, desorpcja i regeneracji biomasy.
- c) Biotransformacja, wewnątrzkomórkowe pobieranie i wytrącania metali lub pozakomórkowe wydzielanie substancji organicznych lub nieorganicznych, reagujących z występującymi w roztworze metalami.
- d) Wymiana jonowa, tworzenie trwałych kompleksów z metalami.

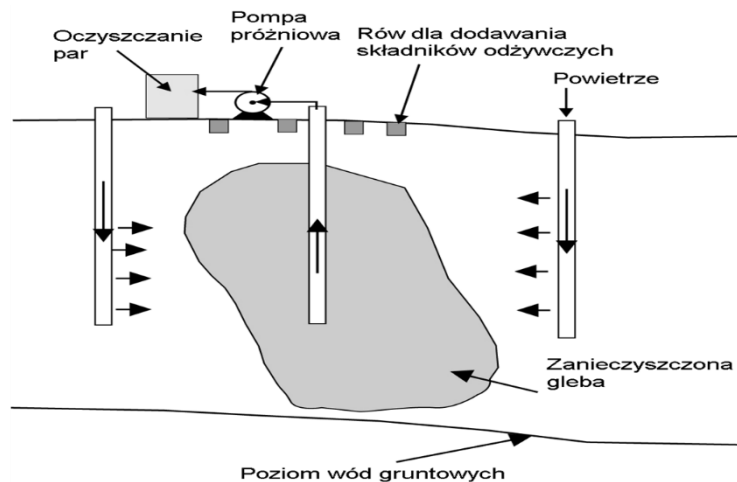
21. Wybierz właściwy podział technik bioremediacyjnych, oparty kryterium stosowalności danej techniki:

- a) Mechaniczne, biologiczne.
- b) Fizyczne, chemiczne, fizykochemiczne.
- c) Techniki realizowane „*in-situ*” i „*ex-situ*”.
- d) Fizyczne, chemiczne i biologiczne.

22. Głównym czynnikiem limitującym szybkość procesu ługowania metali z ścieków i osadów ściekowych jest:

- a) Temperatura i obecność substancji biogennych.
- b) Wartość pH, od której zależy specyficzna szybkość wzrostu bakterii.
- c) Stężenie metali w ściekach bądź osadach ściekowych.
- d) Aktywność fizjologiczna mikroorganizmów.

23. Układ przedstawiony na schemacie służy do:

- a) Biowentylacji gleby zanieczyszczonej.
- b) Biostymulacji mikroorganizmów w glebie.
- c) Detoksykacji zanieczyszczeń stałych gleby.
- d) Remediacji gleb skażonych węglowodorami.

24. Efektywność usuwania metali ciężkich ze ścieków, zanieczyszczonych wód i osadów ściekowych zależy od wielu ważnych czynników. Najważniejsze z nich zostały uszeregowane poniżej. Wybierz właściwy szereg.

- a) Łatwość desorpcji i możliwość wielokrotnego użycia biosorbentów, koszty procesu, pojemność adsorpcyjna, łatwość flokulacji lub immobilizacji, stała efektywność usuwania metali w szerokim zakresie pH, wysoka sprawność usuwania metali,
- b) Pojemność adsorpcyjna, łatwość flokulacji lub immobilizacji, stała efektywność usuwania metali w szerokim zakresie pH, wysoka sprawność usuwania metali, łatwość desorpcji i możliwość wielokrotnego użycia biosorbentów, koszty procesu.
- c) Koszty procesu, pojemność adsorpcyjna, łatwość flokulacji lub immobilizacji, stała efektywność usuwania metali w szerokim zakresie pH, wysoka sprawność usuwania metali, łatwość desorpcji i możliwość wielokrotnego użycia biosorbentów
- d) Stała efektywność usuwania metali w szerokim zakresie pH, wysoka sprawność usuwania metali, łatwość desorpcji i możliwość wielokrotnego użycia biosorbentów, koszty procesu, pojemność adsorpcyjna, łatwość flokulacji lub immobilizacji.

25. Wskaż możliwości zastosowań metod bioremediacyjnych:

- a) Remediacja gruntów i wód gruntowych skażonych głównie produktami ropopochodnymi, pestycydami, rozpuszczalnikami organicznymi, metalami ciężkimi.
- b) Odsiarczania paliw m. in. węgla i ropy naftowej.
- c) Pozyskiwanie metali z rud, odpadów przemysłowych metodami biologicznymi.
- d) Oczyszczanie ścieków przemysłowych.

26. Zgodnie z prawem Henry'ego, rozpuszczalność gazu w cieczy w danej temperaturze jest:

- a) proporcjonalna do ciśnienia cząstkowego gazu nad cieczą,
- b) odwrotnie proporcjonalna do ciśnienia cząstkowego gazu nad cieczą,
- c) proporcjonalna do masy rozpuszczalnika,
- d) niezależna od ciśnienia cząstkowego gazu nad cieczą.

27. Dwie ciecze mieszają się ze sobą w sposób nieograniczony (samorzutnie) jeżeli:

- a) zmiana entalpii swobodnej procesu mieszania jest dodatnia,
- b) zmiana entalpii swobodnej procesu mieszania jest ujemna,
- c) zmiana entalpii swobodnej procesu mieszania jest równa zero,
- d) zmiana entalpii procesu mieszania jest znacznie większa od zera.

28. Efekt ebulioskopowy to:

- a) obniżenie temperatury krzepnięcia roztworu w stosunku do temperatury krzepnięcia rozpuszczalnika,

- b) podwyższenie temperatury krzepnięcia roztworu w stosunku do temperatury krzepnięcia rozpuszczalnika,
- c) obniżenie temperatury wrzenia roztworu w stosunku do temperatury wrzenia rozpuszczalnika,
- d) podwyższenie temperatury wrzenia roztworu w stosunku do temperatury wrzenia rozpuszczalnika.

29. Mieszanina n-heksanu i n-oktanu charakteryzuje się:

- a) bardzo słabymi oddziaływaniami międzycząsteczkowymi,
- b) bardzo silnymi oddziaływaniami międzycząsteczkowymi,
- c) występowaniem międzycząsteczkowych wiązań wodorowych,
- d) ograniczoną mieszalnością.

30. Parametr rozpuszczalności Hildebranda jest obliczany na podstawie:

- a) gęstości cieczy,
- b) temperatury krzepnięcia cieczy,
- c) entalpii parowania i objętości molowej cieczy,
- d) momentu dipolowego cieczy.

31. Solwat to:

- a) produkt rozpadu rozpuszczalnika,
- b) dwie połączone ze sobą cząsteczki substancji rozpuszczonej,
- c) co najmniej dwie połączone ze sobą cząsteczki rozpuszczalnika,
- d) produkt przyłączenia substancji rozpuszczonej do rozpuszczalnika.

32. Stopień zaawansowania procesu jonizacji substancji w roztworze można badać poprzez pomiar:

- a) przewodnictwa roztworu,
- b) kriometryczny,
- c) gęstości roztworu,
- d) metodami z pkt. A i B.

33. Na równowagę asocjacja-dysocjacja substancji w roztworze nie wpływa:

- a) temperatura roztworu,
- b) stała dielektryczna rozpuszczalnika,
- c) aktywność substancji rozpuszczonej,
- d) występowanie wiązań wodorowych między składnikami roztworu.

34. Elektrolity amfoteryczne (amfolyty) to substancje, które:

- a) wykazują silne właściwości kwasowe,
- b) wykazują silne właściwości zasadowe,
- c) zawierają w swojej cząsteczce ugrupowania atomów o charakterze zasadowym i kwasowym,
- d) charakteryzują się intensywną barwą.

35. Wpływ rozpuszczalnika na wartości stałych trwałości związku kompleksowego nie zależy od:

- a) stałej dielektrycznej rozpuszczalnika,
- b) zdolności solwatacyjnej rozpuszczalnika,
- c) charakteru wiązania metalu z ligandem,
- d) masy molowej rozpuszczalnika.

36. Reakcja chemiczna w wyniku której związek chemiczny znajdujący się w roztworze reaguje z rozpuszczalnikiem to:

- a) kataliza,
- b) eteryfikacja,
- c) estryfikacja
- d) solwoliza.

37. Hydroliza to:

- a) szczególny przypadek solwolizy,
- b) rozpad soli na jony pod wpływem prądu elektrycznego,
- c) rozpad słabego kwasu na jony pod wpływem polarnego rozpuszczalnika,
- d) roztworzenie w kwasie utleniającym substancji trudno rozpuszczalnej.

38. Rozpuszczalniki mieszane to:

- a) mieszaniny przynajmniej dwóch cieczy, które wykazują ograniczoną mieszalność w pewnym zakresie stężeń,
- b) mieszaniny przynajmniej dwóch cieczy, które wykazują nieograniczoną mieszalność w całym zakresie składów,
- c) mieszaniny przynajmniej trzech cieczy, które wykazują ograniczoną mieszalność w pewnym zakresie stężeń,
- d) mieszaniny przynajmniej czterech cieczy, które wykazują ograniczoną mieszalność w pewnym zakresie stężeń,

39. Rozpuszczalność substancji o charakterze słabego kwasu w roztworze wodnym:

- a) maleje ze wzrostem stężenia jonów wodorowych,
- b) maleje ze wzrostem stężenia jonów wodorotlenowych,
- c) rośnie ze wzrostem stężenia jonów wodorowych,
- d) nie zależy od kwasowości środowiska,

40. Biodostępność substancji znajdującej się w roztworze zależy od:

- a) wartości stałej dysocjacji substancji,
- b) masy molowej rozpuszczalnika,
- c) kwasowości środowiska,
- d) odpowiedzi A i C są poprawne.

41. Współczynnik dyfuzji substancji ciekłych

- a) rośnie ze wzrostem temperatury,
- b) maleje ze wzrostem temperatury
- c) nie zależy od temperatury
- d) początkowo rośnie a następnie, po przekroczeniu pewnej charakterystycznej wartości, maleje ze wzrostem temperatury

42. Które z równań nie opisuje procesu dyfuzji w nieruchomym płynie przebiegającego w warunkach nieustalonych

- a) $\frac{\partial c}{\partial t} = \nabla^2(Dc)$
- b) $\frac{\partial c}{\partial t} = \nabla(D\nabla c)$
- c) $\frac{\partial c}{\partial t} = D \frac{\partial^2 c}{\partial x^2}$
- d) $\frac{\partial c}{\partial t} = D\nabla^2 c$

43. Rozpuszczanie to

- a) międzyfazowy proces przejścia ciała stałego do roztworu
- b) chemiczny proces zaniku ciała stałego
- c) jednofazowy proces przejścia ciała stałego do roztworu
- d) tworzenie nowej fazy przy przejściu ciała stałego do roztworu

44. Mieszanie podnosi efektywność procesu rozpuszczania prowadzonego okresowo ponieważ

- a) zmniejsza lub eliminuje opór transportu masy w fazie ciekłej
- b) zmniejsza lub eliminuje opór transportu masy w fazie stałej
- c) podnosi temperaturę roztworu
- d) obniża lepkość roztworu

45. Rozpuszczanie ciała stałego w cieczy to

- a) proces fizyczny
- b) proces chemiczny
- c) proces fizyczny i chemiczny (równocześnie)
- d) proces mechaniczny

46. Jeżeli w roztworze stężenie substancji rozpuszczonej przekroczyło wartość stężenia nasycenia to

- a) nie można przewidzieć dalszego zachowania roztworu
- b) podniesie się temperatura roztworu
- c) z roztworu natychmiast wypadną kryształy

d) nie mogła zajść taka sytuacja

47. Krystalizacja to

- a) proces przejścia substancji z fazy gazowej, ciekłej lub stałej w stan krystaliczny
- b) proces przejścia substancji z fazy gazowej, ciekłej lub stałej w stan amorficzny
- c) proces zaniku substancji w stanie krystalicznym
- d) proces przejścia substancji z fazy stałej do ciekłej lub gazowej

48. Przyjmuje się, że zjawisko adsorpcji chemicznej jest związane z

- a) wytworzeniem wiązania chemicznego pomiędzy adsorbentem a adsorbentem.
- b) międzycząsteczkowymi siłami przyciągającymi .
- c) siłami van der Waalsa.
- d) siłami elektrostatycznymi.

49. Przesycenie niezbędne do rozpoczęcia procesu krystalizacji można uzyskać

- a) przez odparowanie części rozpuszczalnika
- b) przez obniżenie ciśnienia nad roztworem
- c) przez podniesienie temperatury roztworu
- d) przez dodanie rozpuszczalnika

50. W typowym procesie ekstrakcji ciała stałego

- a) podwyższenie temperatury i ciśnienia podwyższa skuteczność ekstrakcji
- b) podwyższenie temperatury obniża a ciśnienia podwyższa skuteczność ekstrakcji
- c) podwyższenie temperatury podwyższa a ciśnienia obniża skuteczność ekstrakcji
- d) podwyższenie temperatury obniża skuteczność ekstrakcji

51. W wymienniku ciepła o działaniu ciągłym:

- a) Temperatura w wymienniku jest wyrównana
- b) Rozkład temperatury nie zmienia się w czasie
- c) Temperatura i stężenie w wymienniku są wyrównane

52. Który w z wymienników ciepła nie pracuje w sposób ciągły:

- a) Płaszczowo – rurkowy
- b) Typu rura w rurze
- c) Regenerator

53. Czy równanie:

$$m_B c_{p,B} \frac{dT_B}{d\tau} = kA(T_A - T_B)$$

Gdzie k to współczynnik przenikania ciepła, A powierzchnia wymiany ciepła, τ to czas, T to temperatura, m_B to masa medium B, c_{pB} ciepło właściwe medium B, temperatura medium A, $T_A = \text{const}$, temperatura medium B - $T_B = f(\tau)$ może opisywać:

- a) Wymiennik o działaniu ciągłym w którym medium A chłodzi się, a B ogrzewa
- b) Wymiennik o działaniu ciągłym w którym medium A kondensuje, a B ogrzewa
- c) Wymiennik o działaniu okresowym w którym medium A kondensuje, a B ogrzewa

54. Która ze wskazówek projektowania wymiennika płaszczowo rurowego jest prawidłowa:

- a) Medium o większym objętościowym natężeniu przepływu należy kierować do przestrzeni międzyrurowej
- b) Medium o większym objętościowym natężeniu przepływu należy kierować do przestrzeni rurowej
- c) Medium o większym ciśnieniu należy kierować do przestrzeni międzyrurowej

55. Temperatura ścianki w wymienniku ciepła jest najniższa dla wymiennika o przepływie mediów:

- a) Krzyżowym
- b) Przeciwnieprądowym
- c) Współprądowym

56. Siła napędowa w wymienniku ciepła jest najniższa dla wymiennika o przepływie mediów:

- a) Krzyżowym
- b) Przeciwnieprądowym

c) Współprądowym

57. Fizykochemiczna depresja temperatury w wyparce wynika z

- a) Oporów przepływu
- b) Podwyższenia temperatury wrzenia roztworu
- c) Ciśnienia hydrostatycznego

58. Liczba stopni wyparce nie jest ograniczona ze względu na:

- a) Natężenie masowe pary
- b) Straty temperaturowe
- c) Ciśnienie pary

59. Zaletą wymiennika ciepła ze złożem fluidalnym to:

- a) Redukcja oporów przenoszenia ciepła na zewnątrz ziarna złoża
- b) Redukcja natężenia przepływu
- c) Mały stopień upakowania złożem

60. Czy wewnętrzne opory przewodzenia w ciepła w ziarnie złoża fluidalnego można zaniedbać ze względu na:

- a) Niskie upakowanie złoża
- b) Małe rozmiary ziarna
- c) Duże natężenie przepływu